

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 12 juli 2018

Mål nr

Ö 5729-17

SÖKANDE OCH KLAGANDE

Stöttingfjällets miljöskyddsförening

SAKEN

Resning och klagan över domvilla

TIDIGARE AVGÖRANDE

Svea hovrätts, Mark- och miljööverdomstolen, dom 2016-09-21 i mål

M 10647-15

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta domstolen avvisar Stöttingfjällets miljöskyddsförenings ansökan om resning och klagan över domvilla.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

Stöttingfjällets miljöskyddsförening har ansökt om resning och klagan över domvilla.

SKÄL

Prejudikatfrågan

1. Frågan i målet är om en miljöorganisation har rätt att ansöka om resning eller att klaga över domvilla, trots att den inte har varit part i det ärende som ansökan gäller.

Bakgrund

2. Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Västerbottens län gav i april 2014 tillstånd enligt miljöbalken till Vattenfall Vindkraft Sverige AB (bolaget) att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft i området Fäbodberget.

3. Efter överklaganden från Föreningen Svenskt Landskapsskydd och enskilda personer ändrade mark- och miljödomstolen miljöprövningsdelegationens beslut i vissa avseenden. Såväl bolaget som klagandena i mark- och miljödomstolen överklagade till Mark- och miljööverdomstolen.

4. Mark- och miljööverdomstolens dom innebar i huvudsak att miljöprövningsdelegationens beslut stod fast, dock att för tillståndet kom att gälla vissa ytterligare villkor och något annorlunda begränsningar avseende tillåtna ljudnivåer. Domen fick omedelbart laga kraft.

Miljöorganisationers överklaganderätt

5. Av 16 kap. 12 § miljöbalken följer att domar eller beslut enligt miljöbalken får överklagas av – såvitt nu är av intresse – den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. Enligt 13 § får

bl.a. domar eller beslut om tillstånd, godkännande eller dispens enligt balken överklagas även av en ideell förening eller annan juridisk person. Det förutsätter dock att den juridiska personen har till huvudsakligt ändamål att tillvarata naturskydds- eller miljöskyddsintressen, att den inte är vinstdrivande, att den har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år och att den har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd.

6. En miljöorganisation som överklagar med stöd av 16 kap. 13 § miljöbalken är vid överklagandet underkastad samma processuella regler som gäller för en enskild part vid motsvarande överklagande. För miljöorganisationen gäller dessutom att överklagande måste ske före utgången av den överklagandetid som gäller för parter och sakägare.

Extraordinära rättsmedel

7. I vilken utsträckning resning kan beviljas i fråga om en dom eller ett beslut som en mark- och miljödomstol har meddelat ska bedömas enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden. Också förutsättningarna för undanröjande på grund av domvilla ska bedömas enligt den lagen. (Se 5 kap. 1 § lagen [2010:921] om mark- och miljödomstolar.)

8. Enligt 42 § ärendelagen ska i fråga om särskilda rättsmedel tillämpas bl.a. 58 kap. 1 § och 59 kap. 1 § rättegångsbalken. Om det finns synnerliga skäl, får resning äga rum även i andra fall än som avses i 58 kap. rättegångsbalken.

9. I 58 kap. 1 § rättegångsbalken anges att resning får beviljas ”till förmån för någon av parterna”. 59 kap. 1 § rättegångsbalken ger möjlighet att undanröja en dom på grund av domvilla efter klagan av ”den vars rätt domen rör”. Som en följd av detta är rätten att ansöka om resning eller att klaga över

domvilla på miljörettens område i princip förbehållen den som har varit part eller sakägare i ärendet.

10. Rättsfallet ”Ojnareskogen” NJA 2011 s. 884 föranleder inte till annat, eftersom den förening som ansökte om resning och klagade över domvilla hade intagit partsställning i det ordinarie målet.

Bedömningen i detta fall

11. Stöttingfjällets miljöskyddsförening måste antas vara en sådan juridisk person som avses i 16 kap. 13 § miljöbalken. Den har därmed haft rätt att överklaga Miljöprövningsdelegationens beslut. Det har den inte gjort. Föreningen har därmed inte varit part i målet vid domstolarna i den mening som avses i 58 kap. 1 § rättegångsbalken. Inte heller berörs dess rätt av Mark- och miljööverdomstolens dom på det sätt som avses i 59 kap. 1 § rättegångsbalken.

12. Vid sådant förhållande har föreningen inte rätt att ansöka om resning eller att klaga över domvilla i fråga om Mark- och miljööverdomstolens dom. Resningsansökan och klagan över domvilla ska därför avvisas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Stefan Lindskog, Agneta Bäcklund, Sten Andersson (referent), Mari Heidenborg och Petter Asp
Föredragande beredningsjurist: Charlotte Engell